

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ 29 ΜΑΪΟΥ 2013

A1. Μετάφραση:

Όλα είναι άθλια στους εμφύλιους πολέμους, αλλά τίποτα δεν είναι πιο άθλιο από την ίδια τη νίκη· αυτή κάνει τους νικητές αγριότερους και πιο αχαλίνωτους από ό,τι συνήθως, ώστε, ακόμη και αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύση τους, να εξαναγκάζονται να είναι από ανάγκη. Γιατί οι εκβάσεις των εμφύλιων πολέμων είναι πάντοτε τέτοιες, ώστε όχι μόνο να γίνονται αυτά, τα οποία θέλει ο νικητής, αλλά ακόμη, ώστε ο νικητής να κάνει το χατίρι εκείνων, με τη βοήθεια των οποίων κερδήθηκε η νίκη.

Ενεργώντας κάτω από την επιρροή αυτών πολλοί, όχι μόνο αχρείοι αλλά και άπειροι, εάν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι έγινε αυτό με σκληρότητα και τυραννικά. Τώρα καταλαβαίνω ότι, εάν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μανλίου, όπου κατευθύνεται, κανείς δεν θα είναι τόσο ανόητος, που να μην βλέπει ότι έγινε συνωμοσία, κανένας τόσο αχρείος, που να μην το ομολογήσει.

(Μονάδες 40)

Παρατηρήσεις:

B1. bellis civilibus	:	bellum civile
miserius	:	miserrimum
ipsa	:	ipsum
victores	:	victoribus
ferociores	:	feroci
tales	:	talis
exitus	:	exitu
iis	:	earum
auxilio	:	auxilium
auctoritatem	:	auctoritas
multi	:	plus
hunc	:	huic
castra	:	castrorum
stultum	:	stultam

(Μονάδες 15)

B2. reddit	:	reddidisti
sint	:	sunto
cogantur	:	cogeretur
fiant	:	faciendum
velit	:	vult
obsequatur	:	obsequentur
parta sit	:	peperisti
animadvertissem	:	animadversum (αιτιατ.) animadversu (αφαιρ.)
dicerent	:	dixerint
intellego	:	intellexisse
pervenerit	:	perveniebatis
intendit	:	intende
videat	:	vidissemus
fateatur	:	fatebuntur

(Μονάδες 15)

Γ1α. miserius	:	κατηγορούμενο στο υποκείμενο <u>nihil</u> μέσω του εννοουμένου συνδετικού est .
ferociores	:	κατηγορούμενο του αντικειμένου <u>victores</u> μέσω του συνδετικού reddit που συντάσσεται με δύο αιτιατικές εκ των οποίων η μία είναι κατηγορούμενο της άλλης. [Έχουμε απόλυτη σύγκριση, γιατί απουσιάζει ο β' όρος σύγκρισης].
bellorum	:	γενική υποκειμενική στο <u>exitus</u> .
iis	:	αντικείμενο στο ρήμα <u>obsequatur</u> .
id	:	υποκείμενο στο απαρέμφατο <u>factum esse</u> .
fore	:	αντικείμενο στο ρήμα <u>intellego</u> , ειδικό απαρέμφατο με υποκείμενο το neminem , σχέση ετεροπροσωπίας.
coniurationem	:	υποκείμενο στο απαρέμφατο <u>factam esse</u> .

(Μονάδες 7)

Γ1β. Ο επιθετικός προσδιορισμός μπορεί να αντικατασταθεί με δευτερεύουσα **αναφορική ονοματική πρόταση**, προσδιοριστική στο ουδετέρου γένους ουσιαστικό **bellis**.

Μετατρέπεται: **in bellis, quae civilia sunt**.

(Μονάδες 3)

Γ1γ. **Cicero scripsit** bellorum enim civilium **exitus tales esse** semper,
ut non solum ea **fierent**, quae **vellet** victor sed etiam ut victor **obsequeretur** iis,
quorum auxilio victoria **parta** esset.

Σημ.: “**exitus**” – “**tales**” τίθενται σε πτώση αιτιατική.

[Ο ευθύς λόγος που είναι κύρια πρόταση κρίσεως τρέπεται στον πλάγιο λόγο σε ειδικό απαρέμφοτο και οι δευτερεύουσες προτάσεις θα αλλάξουν σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων.]

(Μονάδες 5)

Γ2α. **etiamsi natura tales non sint**: δευτερεύουσα **επιρρηματική παραχωρητική πρόταση**.

Εισάγεται με τον παραχωρητικό σύνδεσμο **etiamsi**.

Εκφέρεται με **υποτακτική – non sint** – γιατί εκφράζει μια υποθετική κατάσταση που αν δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της πρότασης που προσδιορίζει, χρόνου **Ενεστώτα**, γιατί η εξάρτηση είναι από ρήμα αρκτικού χρόνου “**reddit**”.

Παίζει ρόλο **επιρρηματικού προσδιορισμού της παραχώρησης** στο περιεχόμενο της συμπερασματικής πρότασης.

Δηλώνει το **σύγχρονο στο παρόν**, σύμφωνα με τον κανόνα της ακολουθίας των χρόνων.

(Μονάδες 3)

Γ2β. **quae velit victor**: δευτερεύουσα **αναφορική επιθετική, προσδιοριστική πρόταση** στο «ea» της **συμπερασματικής πρότασης** “**ut non solum ea**”.

Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία “**quae**”.

Εκφέρεται με υποτακτική **–velit– λόγω έλξης από την υποτακτική “fiant”** της συμπερασματικής πρότασης που προηγείται, χρόνου **Ενεστώτα**, γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου “**sunt**”.

Παίζει ρόλο **επιθετικού προσδιορισμού** στην αντωνυμία “**ea**”.

Εκφράζει το **σύγχρονο στο παρόν**, σύμφωνα με τον κανόνα της ακολουθίας των χρόνων.

(Μονάδες 4)

Γ2γ. I. Εντοπισμός του εξαρτημένου υποθετικού λόγου:

Υπόθεση: "si iste in Manliana castra pervenerit" (Υποτακτική Παρακειμένου)

Απόδοση: "neminem tam stultum fore". (Ειδικό απαρέμφατο Μέλλοντα)

II. Μετατροπή σε ανεξάρτητο υποθετικό λόγο:

Υπόθεση: "Si iste in Manliana castra pervenerit" (Οριστική Συντ. Μέλλοντα)

Απόδοση: "Nemo tam stultus erit". (Οριστική Μέλλοντα)

III. Χαρακτηρισμός ως προς το είδος:

Πρώτο είδος: ανοικτή υπόθεση στο μέλλον.

IV. Σχηματισμός που δηλώνει υπόθεση δυνατή ή πιθανή:

Υπόθεση: "Si iste in Manliana castra perveniat". (Υποτακτική Ενεστώτα)

Απόδοση: "Nemo tam stultus sit". (Υποτακτική Ενεστώτα)

(Μονάδες 8)

Επιμέλεια: **Ιωάννης Καμπούρης**

B. Καμίτση

M. Χάφτα

Σ. Λυμπέρη

N. Ακακίου